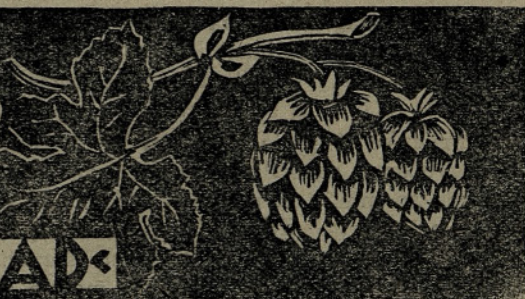

hmeljar

HMEZAD

GLASILO HMELJARSKE
ZADRUGE z.o.j. v ŽALCU

ŽALEC, OKTOBER 1947
Leto II. Stev. 11

II. redna letna skupščina

Hmezad polaga javni račun o svojem delu za leto 1946/47

Žalec, dne 28. septembra 1947

Kmalu po 9 uri — ker ob 8 uri ni bilo dovolj zadružnikov navzočih — je otvoril predsednik tov. Jošt Martin skupščino pozdravil navzoče, predlagal za zapisnikarja tov. Kača Janka ter za overovatelja zapisnika tov. Kunsta Jakoba in Jelovška Josipa (soglasno sprejeto) in prešel na drugo točko dnevnega reda. Ker je bil zapisnik zadnje redne skupščine v celoti objavljen v »Hmeljarju«, sklene skupščina, da se opusti čitanje in ga soglasno sprejme.

Kot tretjo točko dnevnega reda je podal tov. predsednik naslednje:

POROČILO UPRAVNEGA ODBORA

Poslovno leto naše zadruga, ki se je pričelo 1. julija 1946 in končalo 30. junija 1947, je za nami. Kako je upravni odbor gospodaril, je razvidno iz bilance, ki je priobčena v zadnjem »Hmeljarju«, ter iz poročil tovarišev blagajnika in tajnika in prodajnega odseka.

Hmelj letnik 1946 je vnovčila zadruga na inozemskem trgu po najvišjih dosegljivih cenah od 88 do 121 din za kg, tako da je zamogla izplačati zadružnikom, po odbitku vseh stroškov in prispevkov za sklade, I vrsto po 91.- din, II po 88.- din, III po 79 din, ter IV vrsto 68., din. Pri tej ceni so bili komaj kriti pridelovalni stroški prvih dveh vrst hmelja, medtem so pa bile cene za III in IV vrsto pod pridelovalnimi stroški. Pripomniti pa moramo, da je prejel pri nas hmeljar vsaj iste cene za hmelj, kot naš češki tovariš. Hmelj letnik 1946 je bil zelo dobre kakovosti in je prejela uprava za svojo solidno, dobro in točno postrežbo, tako od pivovarn kot od ostalih kupcev mnogo pohvalnih in priznalnih pisem. Prav tako laskavo so se izražali vsi oni inozemski kupci, katere sta posetila naša tovariša Jošt in Aubrecht.

V teku tega leta nas je obiskala 21 članska delegacija čeških hmeljarjev. Navezani so bili prijateljski stiki in načrtana pot za medsebojno pomoč in sodelovanje v hmeljarstvu. Prav tako se je mudila naša 14 članska delegacija na Češkem ter ste podrobnosti o tem potovanju čitali v našem glasilu »Hmeljar«-ju.

Situacija v drugih hmelj pridelujočih državah ni kaj rožnata, Čehoslovaška bo imela radi suše do 20 % manj

hmelja kot preteklo leto. Od tega pa bo več kot polovica izbrane kakovosti, posebno iz hmeljskega okoliša Podlesij, ostali okoliši bodo dali precej mešane vrste.

V Belgiji se pričakuje polovico manjši pridelek radi suše in napada rdečega pajka.

Iz Anglije prihajajo zelo zamotana poročila in bo pridelek verjetno komaj dosegel lansko količino.

V Nemčiji je bilo zelo suho ter bo verjetno pridelek za 20% manjši.

Tudi v Franciji je vladala suša in zmanjšala pridelek.

Po zadnjih poročilih sodeč bo tudi v Ameriki pridelek manjši, kot lansko leto, vsled tega so tam cene narasle od prvotne predprodaje za 20.- din pri kg.

Kakor iz navedenih poročil razvidi, so izgledi za vnovčenje našega hmelja zelo dobri, posebno ker žlahtnega hmelja ni na pretek.

Pri prevzemu letošnjega hmelja, ki se ravnokar vrši, vidimo, da so dali pri nas stari nasadi 5% manj pridelka, kot lansko leto. Vseeno bo pa radi novih nasadov celotna produkcija višja.

Kar se oddaje, oziroma prevzema tiče, je upravni odbor pri zadružnikih zapazil letos iste nedostatke, kot lansko leto. Da ne bomo eno in isto stalno ponavljali, naj si oni nemarni hmeljarji, ki škodujejo s svojim nepravilnim ravnanjem s hmeljem, ne samo sebi, ampak vsej ljudski skupnosti, prčitajo poročilo uprave iz lanskoletne skupščine, ki je natisnjeno v novemberskem »Hmeljarju« št. 15 letnika 1946.

Skupščina je pooblastila upravni odbor, da kupi potrebno zemljišče za selekcijsko postajo, kjer se bo postavil raziskovalni in znanstveni institut. Uprava zadruga je kupila potrebno zemljišče v bližini trga v takozvani naselbini Benetke. Prostor je prav lep in za to primeren. Temeljni so izkopani in so se začetna dela pričela. Ker pa ni dovolj materiala se glavna dela še ne izvajajo. Upamo, pa da nam bo v teku zime dodeljen potreben material. Ponovno naproša upravni odbor vse hmeljarje, da priskočijo z lesom, peskom, vožnjami itd. na pomoč, da bo potreben institut čim ceneje in čimpreje pod streho.

Umetna gnojila je zadruga oskrbela svojim članom v zadostni množini, ter jih je lahko vsakdo neomejeno nabavil. Samo čilski soliter je bil kontingentiran, ter ga je prejel vsak zadružnik 3 dkg na sadež. Za prihodnje leto

že imamo čilski soliter na zalogi in ga je Hmeljna komisija razdelila na vse hmeljarje. Kdor ga še ni prejel, naj ga takoj dvigne pri naši zadrugi, oziroma pri svoji Naprozi, kot je bilo to razglašeno v »Hmeljarju« št. 8.

Hmeljevke so prejeli od zadruge vsi oni člani, ki so jih pravočasno naročili in še celo oni, ki so se zadnji trenutek spomnili, da jih potrebujejo. Letos bo za hmeljevke precj trda. Kdor jih je naročil pri zadrugi jih prejme, ostali bodo po možnosti upoštevani. Vse hmeljarje pa pozivamo, da si kolikor le morejo oskrbijo hmeljevke po privatni liniji. Vsakdo se naj poprej zgleda v pisarni zadruge, kjer bo dobil potrdilo, da je član zadruge, da potrjuje hmeljevke za lastno hmeljišče, kakor tudi trgovske uzance in nakupno ceno hmeljev.

Za zatiranje škodljivcev, tako živalskih kot rastlinskih, je imela zadruga stalno dovolj sredstev na razpolago, kar bo tudi v bodoče možno zagotoviti.

V združnem glasilu »Hmeljar« smo stalno obveščali vse združnike o tekočih zadevah, dajali strokovne nasvete ter opozarjali hmeljarje na preteče nevarnosti s strani živalskih in rastlinskih škodljivcev. Večina hmeljarjev se je sicer ravnala po aših napotilih. So pa še vedno med nami sicer zelo redki, oni nemarni nergači, ki namenoma nočejo razumeti naših navodil, ter se po njih ravnanju in raje zabavljajo po gostilnah ter delajo zdražbo, namesto da bi se stoddostno vključili v našo hmeljarsko skupnost.

Ponovno pozivamo vse hmeljarje, da se še tesneje povežejo s svojo zadrugo, na občnih zborih in sestankih brez pridržkov grajajo nepravilnosti in dajajo napotila k še uspešnejšemu delu, tako da nam bo mogoče ne le izpolniti temveč še znatno prekoračiti petletni plan, ki je zastavljen hmeljarstvu. To je: obnoviti nasade na 2000 ha. Upamo, da ni med nami hmeljarja, ki bi ne vložil vse sile za obnovo, posebno sedaj, ko mu je naša ljudska oblast zagotovila za ves njegov trud in delo primeren in stalen dohodek.

Tajnik tov. Cizej Mirko je prečital naslednje

TAJNIŠKO POROČILO

Da je bilo tudi leto 1946/47 zelo živahno kar se tiče poslovanja zadruge in se je napram prejšnjem letu celo povečalo, je razvidno iz prejete in odposlane korespondence, ki je znašala 3.885 enot. Prejela in odposlala je 439 brzojavk ter 624 vzorcev.

Odpošiljala je poročila o stanju nasadov ter jih priobčevala v združnem glasilu »HMELJAR«.

S svojim statističnim materialom skupno s Hmeljno komisijo za Slovenijo je bila vedno na razpolago in v stiku z raznimi ustanovami ljudske oblasti in tako doprinesla svoj delež k izgradnji planskega gospodarstva.

Zadruga ima ob koncu poslovnega leta 1946/47 2.267 članov. Med letom se je povečalo število združnikov za 185 članov. Na 14 sejah je upravni in nadzorni odbor pretresal vsa v poštev prihajajoča vprašanja in podvzel potrebne ukrepe za podvig proizvodnje in učinkovitejšega vnovčenja hmelja. Na predsezijskem zboru hmeljarjev so se obravnavala vsa pereča vprašanja za uspešno izvedbo hmeljske kampanje. Održano je bilo 18 krajevnih sestankov, kjer se je razpravljalo o sodobnih obdelovalnih metodah v hmeljarstvu, kakor tudi o razširitvi in planiranju hmeljarstva. Hmeljarji so iznašali svoje težnje istočasno pa izražali svoje zadovoljstvo nad sedanjo pravično potom zadruge urejeno vnovčevanje svojega hmelja, kar je bilo mogoče šele s prihodom naše nove ljudske oblasti.

Blagajnik tov. Urbašek Ivan je navedel, da je denarno stanje zadruge razvidno iz šele objavljene bilance, kar je vzela skupščina na znanje.

O trgovskem poslovanju zadruge je povedal vodja trgovskega oseka tov. Aubrecht Jože kakor sledi:

POROČILO TRGOVSKEGA ODSEKA

Kakor je razvidno iz poročila, katerega je podal za upravni odbor predsednik tov. Jošt, smo hmelj letnika 1946 razmeroma zelo dobro vnovčili, čeravno je to eden najtežjih poslov v hmeljarstvu. Saj je vsakemu prav dobro znano, da skoraj ni produkta na svetu, ki bi bil podvržen takšnemu kolebanju cen, kot je ravno hmelj. Težja je prodaja hmelja v normalnih razmerah, še toliko težja je pa bila lansko leto ko še nismo imeli zadosti verodostojnih poročil z zunanjih trgov. Poleg tega so gledali kupci z velikim nezaupanjem na nas, misleč si: Kaj, hmeljarji so se združili, pa hočejo svoje blago sami prodajati? Saj ga niti ne znajo, zato so potrebni tuji trgovci, starega kova, ti znajo manipulirati in trgovati s hmeljem. Hmeljarji naj kar lepo pridelujejo svoj hmelj, mi jim bomo že povedali, koliko je vreden.

Toda urezali so se! Nekaj časa so nas sičar pustili v negotovosti. Ko so pa le videli, da ni od nikoder ponudb za naš savinjski golding, so polagoma pričeli kupovati po zahtevanih cenah.

Po prvih v redu izvršenih dobavah, je pa pričelo kar deževati naročil, tako da bi bili lahko vsaj tudi trikrat toliko hmelja vnovčili, kot smo ga pridelali.

V letu 1946/47 je bilo prevzetih od hmeljarjev 15.000 bal hmelja v približni teži 6.000 metrskih stotov. Prevzemalo se je na 3 razkladiščih, prevzem se je izvršil s strani zadruge v redu in so se samo 3 primeri obravnavali pred posebno komisijo.

Odpremljenega pa je bilo v celoti 3. 978 tovorkov.

Zadnje čase smo prodali tudi stari hmelj, ki je bil prevzet od združnikov za vnovčenje. Po letnikih smo dosegli 14 do 33 din za kg postavljeno na mejo. Ves hmelj še ni odposlan in čakamo navodil za odpremo. Obračuni se izstavijo po celotnem izplačilu letnika 1947.

Hmelj letnik 1947 se prevzema ter bo prevzem končan 18. oktobra. Vsakdo naj do tega dne zagotovo pripelje svoj hmelj.

Prodaja se je že pričela, ter se dosega nekaj višje cene kot lansko leto.

S strani oblasti so bile predpisane odkupne cene za leto 1947 in 1948. Na ta način bo prejel hmeljar letos, kakor tudi prihodnje leto za

Ia	din 95.—	za kg
IIa	din 92.—	za kg
IIIa	din 85.—	za kg
IVa	din 70.—	za kg

Kot se iz objavljenih cen razvidi, ni odkup hmelja podvržen nikakemu nihanju cen, tako da ne živi hmeljar več v negotovosti ter se lahko posveti kvalitetnemu pridelovanju hmelja. Vse to mu je pa omogočila naša ljudska oblast, ki bo tudi nadalje skrbela za to, da bo postalo hmeljarstvo iz nekdanje negotove ter špekulativne kmetijske panoge, soliden in stalen gospodarski činitelj in temeljni kamen našega savinjskega kmečkega gospodarstva.

Združni selekcionar in urednik »Hmeljarja« tov. Kač Janko je v daljšem govoru podal pregled dosedanjega dela za izboljšanje kakovosti in povišanje donosa hmeljske rastline in navedel dosežene začetne uspehe.

O tem bo objavil poseben članek, kakor tudi o občutni škodi, ki jo povzroča divji hmelj. Vabil je zadrugnike, da se oglašajo v »Hmeljarju« za nasveti na podlagi svojih praktičnih izkušenj. Poudaril je, da je uspešno delo v zadrugi možno le v čim tesnejši povezavi.

Uradno revizijsko poročilo IZOS-a je prečital tov. Urbašek Ivan in ga prinašamo v izvlečku.

IZVLEČEK IZ REVIZIJSKEGA POROČILA

o izvršeni reviziji pri Hmezadu, hmeljarski zadrugi z o. j. v Žalcu v dneh od 27. 6. do 4. 9. 1947.

Podpisani revizor sem izvršil revizijo po nalogu IZOS-a pri zgoraj navedeni zadrugi. O tem podajam sledeče skrajšano poročilo. Celotno revizijsko poročilo se nahaja v zadrugi, kjer ga lahko dobi na vpogled vsak član zadruge.

I. Splošni podatki

Kot je znano, je Hmezad nastal s prevzemom treh ustanov in sicer: 1. Hmeljarne, družbe z o. j. v Žalcu, 2. Hmeljarne, družbe z o. j. na Vranskem, 3. Hmeljarske zadruge z o. j. v Žalcu. Prevzem Hmeljarne, družbe z o. j. je pravno že v celoti urejen in tudi zemljoknjižni prenos vseh njenih nepremičnin je že izvršen na Hmezad. Ni pa še pravno urejen prevzem Hmeljarne, zadruge z o. j. in Hmeljarske zadruge v Žalcu. Čimprej naj se pravna ureditev prevzema teh dveh zadrug izvede.

II. Uprava in članstvo

Zadruga ima v upravnem odboru 11 članov, v nadzornem pa 3. V pravilih ni sicer izrecno omenjeno, naj bodo člani iz raznih krajev Savinjske doline radi zastopanja interesov pasameznih okolišev, vendar se to v praksi izvršuje. Ob prihodnji dopolnitvi pravil naj se ta dostavek doda tudi v pravila. Zapisniki so v redu sestavljeni in overjeni. O vsem delu zadruge je zadruga obveščena preko glasila »Hmeljar«.

Kljub nekaterim pomanjkljivostim, ki jih omenjam v poročilu, je treba upravi priznati, da je bilo njeno delo zelo uspešno. V začetku poslovanja je naletela na velike zapreke, ker ni bilo materiala, hmeljev, škropiv itd. Treba je bilo misliti na obnovo nasadov, ki jih je okupator močno zreduciral. Predvsem pa je bilo treba pridobiti zaupanje članov dozadruge. Tako so v začetku mnogi hmeljarji iz nezaupanja do zadruge držali hmelj doma preko leto dni. S prvimi lepimi uspehi pri prodaji na inozemskih tržiščih so dobili hmeljarji zaupanje v zadrugo, kar moramo smatrati kot najvažnejši uspeh dosedanjega dela uprave.

Nadzorni odbor je imel sicer redke seje (po navadi je imel le skupne z upravnim odborom), vendar pa so poročila o poslovanju in napakah, ki so jih našli, prav dobra. Pri tako velikem obratu je podrobno pregledovanje in odkrivanje pomanjkljivosti posebno v korist tako upravnemu odboru kot vsemu članstvu. Naroča se nadzornemu odboru, da naj ima pogostejše svoje seje in da naj večkrat vrši preglede, o katerih naj daje poročilo upravnemu odboru.

Ob pregledu je zadruga imela 2.267 članov. Pristopne izjave še niso vse v redu podpisane, kar naj se naknadno izvrši.

III. Gospodarsko stanje

Hmezad je prevzel od bivše Hmeljarne v Žalcu visokovredne naprave in skladišča v znesku 1.386.000 din,

vendar se je znašel v početku svojega poslovanja brez lastnih sredstev. Uprava je uvidela, da brez obratnega kapitala ne more delati. Pomagala si je na dva načina: Seči je morala po tujem kreditu na eni strani, po drugi strani pa se je poslužila samopomoči članov. Z odtegljaji od izkopičkov za hmelj je v smislu sodno odobrenih pravilnikov ustvarila več ali manj dolgoročne sklade (za pomoč po toči, za izravnavo cen hmelja itd.) Le tako je zadruga prišla do sredstev, da more držati znatne zaloge potrebščin (za skoraj 8.000.000 din), da more nuditi skoro dva milijonski kredit članom v obliki hmeljev in drugega materiala.

Ako pogledate bilanco, ki je priobčena v »Hmeljarju« vidite pod pasivi, da ima zadruga prav lastnih sredstev za din 3.862.911,25. Od teh lastnih sredstev pa je skoraj 3.000.000 din investiranih v nepremičninah in orodju in le ca. 900.000 din investiranih v nepremičninah in in le ca. 900.000 dinarjev ima od lastnih sredstev na razpolago za nakup zaloge, kreditiranje itd. Kot omenjeno, zadruga s temi 900.000 din ni mogla poslovati. Z ustvaritvijo dveh fiducialnih skladov (za pomoč po toči in za izravnavo cen hmelja) pa je dobila na razpolago po 2 poslovnih letih ca. 4.500.000 din. (Sklad za pomoč po toči znaša sedaj 760.976 din, sklad za izravnavo cen hmelja pa 3.574.526,56 din). Ako prištejemo k lastnim sredstvom, o katerih smo zgoraj rekli, da znašajo z deleži vred din 3.862.911,29, znesek navedenih dveh posebnih skladov, vidimo, da ima zadruga po dveh poslovnih letih na razpolago kapital v višini 8.500.000 din. Navedena sklada za pomoč po toči in za izravnavo cen sicer nista last zadruge, saj bi ju morala zadruga v primeru hude toče in izrednega padca cen v celoti izplačati v enem letu članom nazaj, vendar pa sta upravi dolgoročno na razpolago.

Čeprav je imela zadruga ob koncu drugega poslovnega leta, kot rečeno že ca. 8.500.000 dinarjev kapitala dolgoročno na razpolago, je morala vendar seči po tujem kreditu, ki je znašal ob koncu leta skupno nad 5.000.000 dinarjev. Da je zadruga potrebovala poleg kapitala, ki ji je bil dolgoročno na razpolago, še tuj kapital v toliki višini, je bil vzrok v tem, da je držala sorazmerno visoke zaloge (skupno skoraj za 8.000.000 dinarjev) in ker je nudila svojim članom preko dvamilijonski kredit.

Zadrugi se zato naroča, da naj ne drži zaloga, ki bi presegle potrebe povprečno enega leta, da ne bo z njimi vezala preveč obratnega kapitala.

V preteklih dveh poslovnih letih je zadruga vršila odtegljaje pri izkupičkih za hmelj na kg v sledečih zneskih:

	odpade					
	na stroške		na dotacije fondov		skupaj	
I. poslovno leto	din	%	din	%	din	%
na kg prodanega hmelja	2,11	21	7,66	79	9,77	100
II. poslovno leto						
na kg prodanega hmelja	8,11	70	3,33	30	11,44	100

Vidimo torej, da je znašal odtegljaj na 1 kg hmelja v I. poslovnem letu 9,77 din, a v drugem poslovnem letu pa 11,44 din. Prav tako nam gornji prikaz pokaže, da je bilo v prvem poslovnem letu od odtegljaja 9,77 din porabljenih 79 % za dotiranje raznih skladov, 21 % pa za kritje stroškov. V drugem poslovnem letu pa je 30 % za dotiranje skladov in 70 % za kritje stroškov. Dotacija skladov je bila torej v prvem poslovnem letu izredno

visoka, saj je znašala 4.624.000 din, v drugem poslovnem letu pa je bila dotacija v fonde za preko polovico nižja (znašala je namreč 2.110.000 din). Stroški v drugem poslovnem letu pa so močno narasli. Število uslužbencev je namreč znašalo:

	števílo nameščenecv	delavcev	skupaj
31. 12. 1945	9	28	37
30. 6. 1947	14	48	62

To je bil eden glavnih vzrokov za povišanje režije. Dalje je bila v drugem poslovnem letu znatno povečana propagandna delavnost, izpopolnjeno notranje poslovanje na potrebno višino itd. Pri pregledu sem opazil, da so znatni stroški popravil obeh avtomobilov, ki so znašali v dveh poslovnih letih skoraj 100.000 din (točno 94.000 din). Vzrok temu je to, da je zadruga dobila že stari vozili, ki sta bili potrebni večkratne reparature, in njih velika uporaba. Kjer je le možno naj zadruga uvede skrajno štednjo.

Ker je zadruga v dveh poslovnih letih dosegla znatno višino kapitala, ki je dolgoročno na razpolago (deleži, lastna sredstva in zaupani skladi) v skupni višini ca. 8.500.000 din, naj zadruga v bodoče z nižjimi zneski dotira sklade.

Režija zadruge je razvidna iz prikaza razhodkov v »Hmeljarju«. Ca. 50 % vseh stroškov odpade na plače nameščenecv in delavcev s socialnimi dajatvami vred. Glede evidence delavcev za njih delo v posameznih oddelkih naj se upoštevajo navodila dana ob reviziji. Slednje bo olajšalo kalkulacijo za hmelj, hmeljevke itd. Uprava naj skrbi za pravilno razmeščenje moči, zlasti v nesezonskem času. Pri vseh uslužbencih sem opazil vestnost pri delu.

IV. Knjigovodstvo

Zadruga ima kopirno knjigovodstvo. Blagajna je posem ločeno vodena od knjigovodstva, kar ustreza predpisom. V splošnem knjigovodstvu nudi zadovoljujočo sliko. Temeljice se delajo za vsak izdatek in se v redu odlagajo. Navodila za izpopolnitev knjigovodstva dana ob reviziji naj se upoštevajo.

Glede podrobnosti se v celoti sklicujem na svoje 16 strani obsegajoče revizijsko poročilo, kot je omenjeno zgoraj. Prav tako naj se navodila, ki so navedena v zgornjem poročilu v celoti izvršijo.

Žalec, 27. 9. 1947.

Dr. Pavlič Peter
revizor

Za nadzorni odbor je podal tov. **Kuder Ludvik**

Poročilo

nadzornega odbora Hmeljarske zadruge z o. j. v Žalcu na II. rednem letnem občnem zboru dne 28. septembra 1947 v Domu ljudske prosvete v Žalcu.

Nadzorni odbor se je v minulem poslovnem letu redno udeleževal vseh sej upravnega odbora zadruge, katerih je bilo 14. Poleg tega je imel še 4 lastne seje in več krajših sestankov, na katerih so se obravnavale tekoče zadeve.

Poslovanje zadruge je bilo v minulem poslovnem letu pod stalnim nadzorstvom članov nadzornega odbora, saj se je tekom enega leta močno razširilo, tako da je danes naša zadruga ena izmed najmočnejših organizacij; posebno, kar se tiče eksporta iz naše države.

Posamezni člani nadzornega odbora so nenapovedano in večkrat izvršili revizijo poslovanja zadruge, medtem ko se je glavna revizija izvršila v mesecu februarju in je trajala 4 dni. Pri tej priliki se je pregledalo knjigovodstvo, imenik članstva, blagajna, skladišča in druge naprave zadruge.

Posebno pozornost je nadzorni odbor posvetil prodaji hmelja letnika 1946 v inozemstvo, prekontroliral izkupičke za prodani hmelj, kakor tudi po upravnem odboru ugotovljene stroške, ki so znašali 13,60 din na 1 kg hmelja in se delijo na upravne stroške in na stroške manipulacije. Našel je, da so cene, po katerih se je vršilo izplačevanje hmelja zadržnikom, in sicer za I. vrsto 91 din, za II. vrsto 88 din, za III. vrsto 79 din in za IV. vrsto 68 din za 1 kg, popolnoma v skladu s kalkulacijo. Zadruga se je res potrudila, da je plasirala hmelj na inozemskih tržiščih po najboljših cenah, katerih bi sicer hmeljarji pri starem način prodaje ne bili nikdar dosegli.

Ker se je po dolini med letom že toliko govorilo o hmeljevkah, ki jih je zadruga nabavila za svoje zadržnike, češ, da bo pri hmeljevkah sama izguba, je nadzorni odbor posvetil tej točki posebno pažnjo. Pri tem je ugotovil, da je zadruga nabavila 236.186 komadov hmeljev, ki so stale s snajenjem vred, s tovarnino, mezdami, socialnimi dajatvami in ostalimi nabavnimi stroški 4.123.000 din. Do 30. junija 1947 se je teh hmeljev prodalo za 4.022.816 din, na zalogi pa je še bilo hmeljev za 227.826 din, to pa računamo po nabavni ceni. Nadzorni odbor je ugotovil, da zadruga pri hmeljevkah ni napravila nikakšne izgube, kakor so to nekateri domnevali. Zadržniki pa so si lahko nabavili hmeljevke tudi na kredit, ter je znašal njih dolg 1.799.493 din, ki pa bo to leto, ko se bo prejel denar za hmelj, do dve tretjini vrnjen. Ostali bodo plačali šele prihodnje leto oziroma tako, kakor jim je bil kredit odobren.

Da bi se čimbolj zmanjšale pritožbe zadržnikov pri prevzemanju hmelja, je nadzorni odbor sklenil, da bo po eden izmed članov nadzornega odbora menjajoče vršil dnevno nadzorstvo, tako da se lahko zadržniki v primeru nesoglasja obrnejo na njega. To nadzorstvo se je dobro obneslo. Nadzorni član je v takšnih primerih interveniral in v vseh dosegel soglasje, tako da do sedaj v nobenem primer ni bilo potrebno sklicovati komisije.

Pri svojem nadzornem poslu pa je naš nadzorni organ opazil še druge stvari, tako na primer, da so mnogi hmeljarji to leto premalo posušili svoj hmelj, oziroma da so ga, ker so po večini kurili z drvmi, deloma preveč posušili, deloma pa zopet premalo, ker dajo drva hitro in hudo vročino, ki pa tudi naglo popusti, čim drva pogorijo. Zaradi tega je treba priporočati hmeljarjem, da naj sušijo rajši hmelj s premogom, ali pa kombinirano s premogom in drvmi, da dobijo bolj enakomerno vročino, ako hočejo imeti lepo posušen in zelen hmelj. Letošnja dobava premoga je bila žal bolj pičla in s tem premogom hmeljar ni mogel posušiti svojega hmelja. Zaradi tega pa tudi posledice niso izostale. Mesto da bi bilo blago lepo zelene barve, je postalo na kupu rumeno in črnkasto. Ni to samo škoda za hmeljarja, ki ne dobi za svoj hmelj pravilne cene, je to tudi škoda za državo, ker se slabši hmelj tudi ceneje proda v inozemstvo, ter je zaradi tega tudi dotok deviz manjši. Zato naj bi upravni odbor napravil na pristojnem mestu primerno vlogo, da se dodeli hmeljarjem več premoga, tako da ga ne bi primanjkovalo.

Mestoma je trpela barva hmelja tudi zaradi nastopa škodljivcev in bolezní. Če bi pa bilo na razpolago potrebno število obiralcev, bi bila škoda znatno manjša. V bodoče bo treba posvečati zadostnemu številu obiralcev kar največjo pažnjo.

Glede polovične vožnje za obiralce je zadruga storila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi se ista dosegla, vendar ji letos to ni uspelo. Zato naj zadruga v bodoče skuša prepričati pristojne činitelje na tradicionalno ugodnost polovične vožnje za obiralce.

Marsikateri hmeljarji si tudi niso preskrbeli zadostnega števila obiralcev, v skrbi da jih bodo težko preživili. Danes mora hmeljar vse tuje delovne moči, katere zaposluje na svojih hmeljiščih, preživljati z obrokom, ki je njemu odmerjen. Spričo tega bo vsako širjenje nasadov zelo otežkočeno. Da bi mogli naša hmeljišča razširiti kot predvideva petletni plan, kar je naša želja in dolžnost, da bi se na ta način uvozilo v našo državo čim več deviz, je potrebno da se našemu hmeljarju zagotovi potrebna količina živeža, tako za njega samega, kakor tudi za tuje delovne moči.

Z vidika našega celokupnega narodnega gospodarstva ter naše izvozne politike je velika škoda, če naš hmeljski okoliš prideluje živež mesto hmelja, ki si je danes že pridobil svetovni sloves.

Zadruga se je odločila da zgradi hmeljski institut z rastlinjakom in laboratorijem za različne kemične poskuse in analize tako hmelja, kakor tudi zemlje naših hmeljišč. Uspelo nam je, da smo znatno dvignili kakovost našega hmelja, ki je zlasti glede barve na znatni višini, če že ne kar na najvišji stopnji. Treba bo še pa marsikaj storiti, da kvaliteto izboljšamo ter dvignemo tudi kvan-titeto. Marsikateri hmeljar se trudi, kako bi to dosegel, pa se mu to vsakokrat pri najboljši volji ne posreči. Stvar našega instituta pa bo, da preišče zemljo posameznih hmeljišč ter ugotovi, kaj ji manjka, in kaj ji je potrebno dodati, da bomo na vseh hmeljiščih našega okoliša pridelovali hmelj takšne kvalitete, kot malokje na svetu. Zato smatra nadzorni odbor za nujno, da bi se vsi hmeljarji odzvali pozivu zadruge za zgraditev instituta, katerega pomen in važnost se še danes ne zavedamo, znali ga pa bodo ceniti zanamci.

Zadruga je zgradila dva bazena za impregniranje hmeljevk, tako da bi se uporabna sposobnost istih podaljšala. Treba bo pa najti čim cenejši način impregniranja, da ne bi bile hmeljevke predrage, kar bi otežkočilo širjenje nasadov.

Z ozirom na povečan promet je bila zadruga prisiljena nekaj malega dvigniti stalež nameščencev. Nadzorni odbor je pri svojih ponovnih pregledih ugotovil, da vršijo ti svoje dolžnosti vestno in točno.

V splošnem je storila zadruga vse, kar ji je narekovala korist zadržnikov. Dobila je tudi pravico, da sme sama direktno izvažati v inozemstvo. Njeno delavnost in organizacijo cenijo vse stopnje naše ljudske oblasti, zlasti pa Zvezno ministrstvo za zunanjo trgovino, katerega pomočnik je našo zadrugo javno pohvalil ter priznal, da je najboljša ter najboljše organizirana zadruga v vsej državi.

Nadzorni odbor si šteje v svojo dolžnost, da predlagá pohvalo upravnemu odboru za njegov trud in brigo za prospeh našega hmeljarstva in predlaga, da mu izglasujete razrešnico.

Skupščina je nato soglasno odobrila letni račun 1946-1947 ter soglasno izrekla razrešnico upravnemu in nadzornemu odboru.

K točki 8 dnevnega reda sklene skupščina soglasno prenos celotnega prebitka po 376.000 dinarjev in čisti dobiček po 51.136,11 dinarjev, skupaj 427.136,11 dinarjev v rezervni sklad glasom čl. 7 zadržnih pravil.

Pod točko 9 so iznesli zadržniki svoje predloge in pritožbe. Usvajili so soglasno predloge upravnega odbora, in sicer:

1. V sklad za pomoč po toči prizadetim vplača vsak hmeljar po 50 par od vsakega kg prevzetega hmelja.

2. Z ozirom na pritožbe zadržnikov, da so jim drugi z raznimi obljubami in pretvezami prevzeli njihove obiralce, sklene skupščina, da naj hmeljarji takšne primere javljajo Hmeljni komisiji, katero naprošajo, da sestavi razsodišče, ki bo krivce primerno kaznovalo.

3. Upravni in nadzorni odbor se pooblastita, da v sporazumu s Hmeljno komisijo za Slovenijo pripravita uredbo o zaposlitvi obiralcev hmelja z določenimi dolžnostmi in pravicami tako delojemalca kakor delodajalca ter takšno uredbo predložijo pristojnemu ministrstvu v zakonitev.

4. Da se uredi dodeljevanje premoga, se soglasno sklene, da naj Hmeljna komisija v vsaki vasi zadolži proti nagradi enega hmeljarja, ki bo izdajal nakaznice in vodil obračun za premog.

5. Soglasno se sklene, da naj upravni odbor izposluje povišanje kontingenta premoga na 800 kg za 1000 sadik.

Glede dobave hmeljevk pojasni tov. predsednik, da je naročilo teh pri Hmeljni komisiji za zadrugo obvezno, za hmeljarje pa neobvezno.

Z več strani so se pojavile pritožbe in nasveti glede preskrbe in oddaje živil in je po daljši razpravi skupščina soglasno odobrila resolucijo, ki jo je predložil tov. Kronovšek Ivan:

Resolucija

Z ozirom na velike potrebe delovnih sil pri gojitvi hmelja je v zadnjih letih prišla do izraza ugotovitev, da se hmeljarjem ne upošteva poraba količin hrane, ki jih potrošijo za tuje delovne sile. Znano je, da je potrebno za obdelovanje 1 ha hmeljišča 500 delovnih dni, kar znači, da se potrebuje trikrat več kot za ostale kmetijske kulture. Zaradi tega smatra II. občni zbor Hmeljarske zadruge z o. j. v Žalcu, zbran 28. septembra 1947, za nujno, da se hmeljarjem nadoknadi potrošnja živil za tuje delovne sile, in sicer tako, da se jim obvezna oddaja skrči za vsakih 50 arov hmeljske površine za 1 osebo, oziroma da se tistim, ki niso obvezni oddajati viškov, te količine za toliko nadoknadijo.

Tudi glede obdavčitve hmeljskega dohodka je skupščina živahno razpravljala. Večina je bila mnenja, da je treba obdavčitev postaviti na število sadik odnosno na ha. Sklenilo se je soglasno, da naj upravni in nadzorni odbor s pritegnitvijo Hmeljne komisije določijo najboljši in najpravičnejši način obdavčitve in ga naj predložijo ljudski oblasti.

Po izčrpnem pretresanju je upravni odbor sporazumno s Hmeljno komisijo določil, upoštevajoč zemljiško rento in amortizacijo investicij, pridelovalne stroške na 95 din za kg suhega v zadržno skladišče postavljenega hmelja.

Skupščina je soglasno sklenila zadolžitev zadruge za sezijski kredit hmeljarjem do višine 50.000.000 dinarjev v letu 1948-49.

Pravtako je skupščina soglasno sklenila, da upravni in nadzorni odbor nakupita potrebne nepremičnine in premičnine ter smoteno preuredita že obstoječe preparacijske naprave.

Pri dopolnilnih volitvah je skupščina soglasno ponovno izvolila za predsednika po žrebu izpadlega tov. Jošt-a Martina, za člane uprave pa tov. po žrebu izpadlega Cizej-a Mirka, nadalje Turnška Pongraca in Ulaga — predsednika Kmetijske obdelovalne zadruga »Slavka Šlandra« namesto dosedanjega predsednika te zadruga Malgaja Petra, ki je bil premeščen izven hmeljskega okoliša. V nadzorni odbor je soglasno ponovno izvoljen tov. Kuder Ludvik.

Upravni odbor Hmeljarske zadruga z o. j. za leto 1947-48 je sestavljen takole:

Jošt Martin, predsednik
Ocvirk Ivan, podpredsednik
Cizej Mirko, tajnik
Urbašek Ivan, blagajnik
Omladič Jože, odbornik
Kočevkar Karl, odbornik
Turnšek Pongrac, odbornik
Kožuš Jožef, odbornik
Rakun Ivan, odbornik
Antloga Franc, odbornik
Ulaga Franc, odbornik

Nadzorni odbor sestavljajo:

Kuder Ludvik, Kronovšek Ivan, Maršič Riko

Pri obravnavanju slučajnosti skupščina soglasno sklene, da se naj po možnosti že drugo leto uvedejo enotne 30 litrske pločevinaste mere za hmelj, kakor so se v drugih okoliših obnesle, da se tako izognemo vsaki prepirki o preobilni meri.

Upravni odbor bo obvestil v »Hmeljarju«, ko bo izkalkuliral vse stroške, koliko stane impregniranje hmeljevka pravtako pa tudi višino stroškov za sušenje hmelja za hmeljarje, ki dajejo drugim hmelj sušiti, na podlagi izkustev v združni sušilnici na Vranskem.

Skupščina je ugotovila, da niso bile planske površine hmelja, ki ga je treba nasaditi v letu 1948, po nekaterih krajevnih odborih pravilno razdeljene med hmeljarje, zato opozarja le-te, da sme znašati površina pod hmeljem največ eno tretjino obdelovalne zemlje.

Po izčrpanem dnevnem redu se tov. predsednik zahvali zborovalcem za njihovo stvarno sodelovanje in obljubil, da bosta upravni in nadzorni odbor zastavila vse svoje moči v napredek in procvit hmeljarstva, gradeč pri tem na dosedanje nenehno povezanost osnovnih hmeljarskih množic in učinkovito pomoč ljudske oblasti.

Overovatelja zapisnika:

Kunst Jakob l. r.

Jelovšek Jože l. r.

Zapisnikar:

Janko Kač l. r.

Medkulture v hmeljiščih

Poizkusi o uvedbi gojitve nekih zdravilnih rastlin kot podkultur v prvoletnih in drugoletnih nasadih

Temeljno načelo naprednega hmeljarstva je: čim manj drugih pridelkov v hmeljišča. Dolgoletne izkušnje in tudi nalašč zato izvedeni strokovni poizkusi so namreč pokazali, da škodujejo ti vmesni pridelki ali medkulture bodisi neposredno, ko ovirajo hmelj v rasti, oziroma posredno kot skrivališča in pitališča raznih bolezni (peronosporo in velosti) in škodljivcev: rdečega pajka, uši, ogrcev in raznih drugih žuželk. Kadar je trda za živčevje in denar, pa se mora ukloniti manjše zlo večjemu in tako vidimo, da se v prvoletnike v splošnem sadi vse povprek: koruza, fižol, krompir, pesa, zelje itd. Dočim redkim medkulturam z ozirom na sedanje potrebe ni mogoče oporekati, je treba vsekakor odločno odsvetovati vsako prenatrpanje prvoletnih nasadov z drugimi pridelki. Zlasti za krompir bo treba izdati prepoved sajenja v hmeljišča. Nemški okupator nam je namreč prinesel poleg drugih nesreč tudi pri nas še malo znano bolezen velost krompirjevke. Povzročitelj te bolezni glivica *verticillium albo-atrum* napade namreč tudi hmelj in povzroča zlasti v Angliji veliko škodo in zaskrbljenost, ker more uničiti obširna hmeljišča.

So pa poizkusi v teku, kako uvesti v drugoletne nasade novo zdravilno rastlino, ki je zaradi njenih strupenih snovi ne marajo ne rastlinski, ne živalski škodljivci. V mislih imamo dlakasti naprstnik ali digitalis lanata, ki so ga nekateri hmeljarji pred in med vojno že gojili na njivah. Ker so sejali naravnost na njive, so sadike prvo leto — rastlina je namreč dvoletna — kljub skrbni plečvi slabo rasle in so bili nasadi tudi v drugem letu redki in zato slabega donosa.

Podjetje za promet z zdravili LRS »Zdravprom« v Ljubljani nam sedaj sporoča, da bo imele po poročilu

državnega posestva v Hotemežu v kratkem na razpolago večje količine sadik digitalisa, s prošnjo za sporočilo, koliko bi bili naši zadružniki pripravljeni vzeti v saditev to rastlino. Kolikor so poizkusi pokazali, bi svetovali hmeljarjem saditev te rastline predvsem v prvoletnike, po dve sadiki v isti vrsti s hmeljem. Poizkusno bi pa uvajali saditev digitalisa v drugoletnike, ki smo jih malo prisuli kot prvoletnike v jeseni, kakor so dolga leta sem delali vsi napredni hmeljarji. Zadnja leta pa so to opustili in se je pokazala v letošnji zimi za škodljivo, saj so komaj prezimile mlade korenike. Na te grebene bi lahko že v jeseni nasadili digitalisove sadike, da bi se dobro okoreninile in spomladi nemoteno rasle. Čim bi začele cvesti, bi jih pred obsipavanjem hmelja v juniju porezali, posušili na sušilnicah in prodali. V prvoletnikih bi jih pa po obiranju hmelja pospravili. Zlasti bi priporočali sajenje digitalisa tistim malim in najmanjšim hmeljarjem, ki ročno obdelujejo hmelj sami in lažje pazijo, da se te rastline ne poteptajo, odnosno zasujejo, dokler so še mlade. Ko dorastejo, dosežejo tudi nad meter višine in poženejo cel šop obratnikov, ki dajo obilno zdravilnega listja.

Ker je pravkar prilika, svetujemo hmeljarjem, naj se oprimejo te nove rastline, ki bo znatno pripomogla k donosu hmeljišč, ne da bi bilo treba vložiti preveč truda, ker se da obdelovati obenem s hmeljem.

Kdor bi želel sadike, naj se obrne na Hmeljarsko drugo, ki bo za vse skupaj preskrbela pravočasno sadike, tako za jesensko sajenje v letošnje prvoletnike kot za pomladno v prvoletnike 1948. Na vsak tisoč hmelja gresta dva tisoča sadik digitalisa. Ko bo znana priglašena množina, se bomo domenili z »Zdravpromom« o podrobnostih prevzema, cene itd.

Češki hmeljarji med nami

Kakor smo nedavno poročali, so se mudili letos med nami tovariši hmeljarji z bratske češkoslovaške republike. Danes prinašamo nekaj slik o tem obisku. Zgoraj levo: V sredini predsednik Osredne Hmeljarske komisije g. Stanislav Majer z gospo soprogo. — Zgoraj desno: V sredini ravnatelj Hmeljarsko-gospodarske šole v Žatcu g. prof. ing. dr. Vaclav Zázvoka (s črnimi naočniki). — Spodaj desno: Češki gostje na žetveni tekmi pri Sv. Juriju ob Taboru. — Spodaj levo: V sredini predsednik Jednote pestitelu chmele v Žatcu g. Matuš Pihrt, levo od njega predsednik »Hmezada« tov. Jošt Martin, desno pa podpredsednik »Hmezada« tov. Ocvirk Ivan, predsednik OLO Celje-okolica.

Nekoč in danes

(Nadaljevanje)

Da bi mogli protiljudski oblastniki — delničarji nešteti družb in trustov po mili volji odirati bedne odjemalce industrijskih izdelkov v državi, torej svoje so-državljanke, so postavili tem proizvodom visoke zaščitne carine, ki so dostikrat prekašale dvojno ceno sličnega tujega, toda kakovostno boljšega blaga. Ti poklicni sleparji so postavili, da prikrijejo to svoje protiljudsko delo, tudi uvoz kmetijskih pridelkov v izrazito kmetijsko izvozno državo iz tujine, kjer so bili ti pridelki že itak visoko nad našimi cenami in jih zato nihče ni uvažal, visoke zaščitne carine in se potem izpršavali, češ tako ščitimo našega kmeta. Za eno najboljših dušičnatih gnojil zlasti za hmelj, za žveplenokisli amonijak, ki smo ga v državi izdelali le malenkostne količine, so pa sploh prepovedali vsak uvoz. Seveda tudi na hmelj niso pozabili. Takoj po prvi svetovni vojni so ti protiljudski oblastniki celo povsem prepovedali izvoz našega hmelja

— tega 95 odstotnega izvoznega blaga, misleč, da bodo kovali zlato iz njega. Ko se je pa izkazala vsa neumnost tega početja, ki so jo morali seveda spet drago plačati naši hmeljarji, pa so udarili visoko carino na tiste bore stote tujega hmelja, ki so ga uvažale neke reakcionarne domače pivovarne. Prav gotovo niso oblastniki poznali formule za izdelavo piva, ki se glasi: Na 100 litrov vode vzemi 25 kg ječmena, toda le 20 dekagramov hmelja. V tej je zapopadena vsa modrost naše hmeljske politike in ji naj bo trajno vodilo.

Hmelj uvažajoče države so odgovorile milo za drago in udarile na naš hmelj visoke uvozne carine, ki niso mogle iti iz praznih žepov naših obubožanih hmeljarjev, temveč so grizle na samih koreninah naših kmetij.

Da ne bo kdo mislil, da te navedbe niso dejstva, temveč le blatenje »prezaslužnih« bivših cesarskih in kraljevskih oblastev, še nekaj cvetk iz arhiva bivšega Hmeljarskega društva.

Namesto izdatne denarne ali gospodarske pomoči so nam nudili le moralne nauke. Leta 1903 je izdalo c. kr. okrajno glavarstvo v Celju vsem hmeljarskim občinam

nalog, naj strogo izvajajo določila npravnstvene policije zlasti napram nabiralkam.

Poslanec vitez Beck se je leta 1906 v avstrijskem parlamentu protivil uvedbi provenienčnega zakona za hmelj z motivacijo, da gre največ našega hmelja v Ameriko pod imenom »bohemian hops« (češki hmelj). Po novi postavi — je dejal — bi pa to bilo nemogoče in bo naše hmeljarstvo uničeno. Proti tej le za trgovino koristni označbi, so se borili hmeljarji dolga desetletja, gospod poslanec pa jo je zagovarjal v škodo hmeljarjev.

Hmeljarsko društvo je predlagalo uvedbo hmeljskih sejmov, kakor so jih imeli drugi hmeljski okoliši. Ti se

pa niso mogli uvesti, ker država ni dala podpore za postavitev tržnic.

Glede nujne prepovedi izvoza naših hmeljskih sadežev, da bi se hmeljarstvo ne širilo kvarno v neprikladnih legah, je ministrstvo leta 1927, ko je stala velika hmeljska kriza že pred durmi, odločilo, da se mora hmeljarstvo razširiti po vsej državi in je načelnik v kmetijskem ministrstvu javno zapisal, da bo postala Jugoslavija prva hmelj pridelujoča država na svetu, ki bo potisnila na stran vse druge producente. To nam je prineslo splošni bojkot našega hmelja, ki smo se ga težavno in s hudimi žrtvami rešili. Nadaljevanje prihodnjice.

Pa še o sovražniku št. 1

Nekateri združniki so si gotovo še zapomnili, da je pod gornjim naslovom beseda o divjem hmelju, kot nadležnem in nepotrebnem oplojevalcu našega žlahtnega goldinga in velikodušnem prehranjevalcu, ter potuho in streho dajalcu ter prezimovalcu prehude nadloge naših hmeljišč peronospor.

Za strokovnjaka je škoda izgubljati besedi o tej čisti resnici, praktičnim hmeljarjem pa velja naslednje navodilo:

Kjer koli in kadar koli naletiš izven hmeljišč na hmelj, ustavi se, vzemi pipec iz žepa, ter prereži nit življenja tvojemu neprijatelju, ki streže po poglavitni vrlini tvojega pridelka — kakovosti. To se pravi po tisti lastnosti, ki nam bo vedno ne glede na nihanje svetovnih cen zagotovila pravično mesto med prvimi na svetovnih tržiščih. Zeleno, svetlorumene hmeljske moke, polno blago brez zrnja (semena), to je zahteva za prvovrstno ceno. Pipec bodi orožje za pokončavanje divjega hmelja med rastjo.

Kakor vemo, je hmelj zelo trdoživa rastlina, ki bo drugo leto spet pognala iz korenin. Zato bodi druga zapoved hmeljarjem:

Izsekavajte žive meje in grmovje po mejah.

Že stari Sumeri, ki so živeli v Mezopotamiji, v območju rek Tigrisa in Evfrata 4000 let pred našim štetjem, in so že varili pivo z dodatkom hmelja, so ugotovili, da hmeljska rastlina pogine, čim smo ji vzeli oporo (grm). Isto so pokazale skušnje med zadnjo vojno, ko nekateri hmeljarji niso napeljali v svojih hmeljiščih trt. Že drugo leto so le-ti hmeljniki zelo oslabili, v tretjem letu pa so povsem izhirali. Pa se najdejo zagovorniki živih mej in grmovja, češ tam gnezdiijo koristne ptice, ki uničujejo škodljive žuželke. Prav bi imeli ti zagovorniki, če bi ne bilo pri nas toliko sadnega drevja, kjer po mili volji gnezdiijo ptice. Zato velja za vsakega hmeljarja v borbi proti divjemu hmelju: **Izsekavajte žive meje in grmovje po mejah.** Združni selekcionar je imel letos priliko ugotoviti, da je oplodnja po divjem, odnosno podivjanem hmelju tem večja, čim večji je grm, na katerem se ovijajo metličaste moške hmeljske rastline. Na polmetrskem grmiču je oplodil divjak le par sosednih rastlin, dočim je razkošaten na visokem grmu pokvaril s semenjem na stotine žlahtnih rastlin. Čim nižji in slabši bo divjak, manj bo škode!

To bi bila borba s sovražnikom št. 1 okoli domov in njiv. Znano pa je, da zanaša veter cvetni prah divjega hmelja na kilometre daleč in je treba posvetiti vso pozornost zatiranju divjaka tudi po gmajnah, ob potokih in

hostah. Tu bo treba pač podvzeti množestvene mere pri zatiranju, ker posameznik premalo zaleže.

Že dobrih pet mesecev je v veljavi uredba o obveznem zatiranju divjega in podivjanega hmelja, pa je v glavnem, prav redke napredne hmeljarje izvzemši, ostala na papirju. Ne bi trdili, da predvsem zaradi malomarnosti hmeljarjev, ker vemo, da je potrebno posebne pažnje in dobrega očesa, da opazi potuhnjenega prisklednika v gostem grmovju. Hmeljski komisiji in ljudskim odborom ob sodelovanju zlasti ljudskošolske mladine je naložena prekoristna naloga, da čimprej in čim temeljiteje izvedejo uničenje tega nevarnega hmeljskega sovražnika in tako pripomorejo našemu goldingu do še večjega slovesa, hmeljarjem do boljšega, svoji zadrugi do lažjega vnovčenja, ljudski skupnosti pa do večjega dotoka tujih deviz.

Opozorilo hmeljarjem!

Javili smo že z okrožnico:

Radi prenapoljenosti skladišč je upravni odbor primoran za nekaj dni ustaviti dovoz hmelja. Vsled tega **prosimo in pozivamo** hmeljarje, da se točno držijo nanovo urejenega dovoza.

Tiste, ki bi kljub temu pripeljali hmelj, bomo primorani odsloviti ter jih poslati nazaj s hmljem, ker bodo za ta čas skladišča za vse stranke zaprta.

Dovoz se urejuje sledeče:

14. oktobra: Zg. in Sp. Grušovlje, pernov in Hamše namesto 1. oktobra

15. oktobra: Podlog, Velika Pirešica namesto 2. okt.

16. oktobra: Kamenče, Topovlje, Glinje, Sv. Matevž, Šmartno v Rožni dolini, Male Braslovče namesto 3. oktobra

17. oktobra: Orlavas, Braslovče, Zakl namesto 4. okt.

18. oktobra: Grajska vas, Trnava namesto 6. oktobra
Od 7. oktobra naprej bo dovoz po starem redu.

Za sušenje hmelja je primerna odškodnina 5 din od kg. Če je stranka dala sušaka, pa 4 din od kg suhega hmelja.

V OGENJ S HMELJEVINO

Hude slane so prekinile odtok založne hrane v šture. Da se uničijo škodljivci in bolezni naj hmeljarji **TAKOJ** porežejo hmeljevino, jo spravijo na kupe in zažgejo še pred snegom.